

Дали сме подготвени да ја искорениме корупцијата или, пак, севкупната борба против ова најголемо зло на денешнината ќе се сведе само на декларативни заложби и на никнување нови и нови невладини организации, кои под изговор дека се борат против ова зло, ќе никнуваат како печурки по дожд.

ВО АНТИКОРУПЦИСКАТА БИТКА ИМАВМЕ ПРЕМНОГУ ДЕКЛАРАТИВНИ ЗАЛОЖБИ, ПОВЕЌЕ ЗБОРОВИ, ПОМАЛКУ КОНКРЕТНИ РАБОТИ, НОВАТА НЕВЛАДИНА ОРГАНИЗАЦИЈА "НУЛТА КОРУПЦИЈА"

Пишува: Жаклина МИТЕВСКА

КОРУПЦИЈАТА СТАНА "БРЕ ТЕПААТ (НЕ)ВЛАДИНИТЕ

Наместо ефикасна борба против најголемото зло во државава - корупцијата и организираниот криминал, земјава секојдневно се соочува со апсурди во кои, по сè изгледа, се вмешани токму оние кои треба да бидат носители на оваа борба. Кај нас веќе одамна корупцијата се вгнезди во сите сфери, а ќе ни требаат години и години да ја искорениме. Но, прашање е дали воопшто сме подготвени за таквиот чекор, или севкупната борба се сведува само на декларативни заложби и на никнување нови и нови невладини организации, кои под изговор дека ќе се борат против ова зло, никнуваат како печурки по дожд. Кога сме кај невладиниот сектор, одамна е јасно дека и тука синдромот на политиката ѝ претходи на борбата против корупцијата и организираниот криминал. Всушност, овие невладини организации, во освојувањето на симпатиите и на што повеќе пари од донаторите, се решени на секој можен начин да се спротивстават на меѓусебната конкуренција и да докажат дека токму тие се вистинските борци, па дури се подготвени и валкните алишта да си ги извадат на виделина. Од нивното препукување обич-

ните граѓани немаат никаква корист. Единствено јавните пресметки можат да ги искористат оние кои преку организираниот криминал и корупцијата успеаја да се дограбат до она што одамна го посакуваа.

Бевме сведоци на случувањата со невладината "Транспарентност Македонија". Странците дознаа со кого имаат работа, дојдоа во земјава за да ги исчистат работите но, по сè изгледа, докрај не ги расчистија. Приказната меѓу Слаѓана Тасева и Сашо Орданоски сè уште не е завршена, во што нè уверуваат и нивните јавни преписки, по промовирањето на новата невладина организација "Нулта корупција", во која Тасева е претседателка на Програмскиот совет, а Мето Јовановски е претседател на Управниот одбор.

ЗАПЛЕТКУВАЊЕ

Всушност, приказната во "Транспарентност Македонија" почна по судирот меѓу извршната директорка Слаѓана Тасева и новоизбраниот претседател Сашо Орданоски за тоа дали неговиот избор бил легитимен.

Деновиве клопчето повторно почнува да се одмотува или подобро кажано конците уште еднаш почнаа да се заплеткуваат, а на граѓаните не им е јасно кој е кој во оваа приказна. Тасева не сакаше да ја коментира изјавата на директорот на "Транспаренци интернешнл" за Европа и за Централна Азија, Миклош Маршал, кој потенцира дека одземањето на брендот на македонскиот разгранок на организацијата се случило затоа што "станал жртва на политичките превирања во земјата".

По изјавата на Тасева дека е во тек процес за формално ликвидирање на "Транспарентност Македонија", бидејќи ѝ е одземена лиценцата, Орданоски, човекот кој се потпишува како претседател на "Транспарентност", се огласи со соопштение во кое ги моли Тасева и Јовановски да се воздржат од коментари за "Транспарентност", бидејќи го напуштиле здружението.

"Ние се воздржуваме да ја коментириме нивната нова организација. Тие наскоро ќе се изненадат од тоа што е во тек во "Транспарентност". Најверојатно ќе има судски процес на кој ќе ги утврдиме сите злоупотреби кои во здружението ги правела поранешната из-

НА СЛАЃАНА ТАСЕВА

вршна директорка Тасева", пишува Орданоски.

Прозваната Тасева ги отфрли обвинувањата и коментира:

"Сè додека таа невладина организација не биде формално затворена јас сум извршна директорка на 'Транспарентност Македонија', а Мето Јовановски е член. Во тек се активности за отворање на организацијата. Орданоски е нелегитимен претседател на 'Транспарентност', бидејќи судот сè уште не го верификувал неговиот наводен избор за претседател".

Но, и новата невладина организација "Нулта корупција" не е член на реномираната "Транспаренси интернешнл", а според Маршал, засега не може да се предвиди дали "Транспаренси" ќе отвора нова канцеларија во Скопје.

По ваквите препукувања под знак прашање е дали тоа ќе се случи и по една година, како што најави Маршал.

"Се надевам дека ќе имаме група со која ќе можеме да соработуваме колку што е можно поскоро, особено поради фактот што Македонија има аспирации

за членство во ЕУ. За да се справи со корупцијата ќе ѝ биде неопходна гласна, независна граѓанска група, која ќе се залага за борба против корупцијата", изјави директорот на "Транспаренси интернешнл" за Европа и за Централна Азија, Миклош Маршал.

По објавувањето на Глобалниот барометар за корупцијата за 2006 година, Маршал истакна дека повеќето Македонци веруваат оти политичкиот живот е под големо влијание на корупцијата и дека Владата не вложува преголеми напори во борбата против таа појава.

ТАПКАЊЕ

"Во антикорупциската битка имавме премногу декларативни заложби, повеќе зборови, помалку конкретни работи. Корупцијата и криминалот се својствени на пазарната економија и тука ќе мора да биде присутен отпорот. Кревањето на гласот на невладините организации и на граѓаните е нужно за институциите да ја вршат својата работа", на-

"Корупцијата е најголемата пречка за севкупниот развој. Има разорен ефект врз нашиот колективен интегритет и дисциплина, најмногу му пречи на економското работење и на развојот кон кој се стреми нашата држава, а перцепцијата дека таа е зачестена појава во одредена држава, делува дестимулативно на странските инвеститори, како и на македонските стопанственици. Успехот на борбата против корупцијата зависи од повеќе фактори, од кои најважни се политичката волја и решителност", изјави меѓу другото премиерот Никола Груевски, по повод 9 декември, Меѓународниот ден за борба против корупцијата.

НД" ЗА КОЈ СÈ УШТЕ СЕ ФУНКЦИОНЕРИ ВО СЕНКА

гласи Јовановски и заедно со Тасева, потенцирајќи го значењето на 9 декември - Светскиот ден за борба против корупцијата, востановен со потпишувањето на Конвенцијата на ООН, упатија апел до Владата и до Собранието да ја ратификуваат.

Сепак, по сè изгледа, ние сме силни само на зборови, а со ваков развој на настаните нема успешно справување со корупцијата. Па, затоа и не сме изненадени не само од јавните преписки меѓу невладините организации, туку и од преписките меѓу антикорупционерката Тасева и поранешниот министер за одбрана и сегашен член на СДСМ, Владо Бучковски. Изјавите кои лично си ги упатија еден на друг во насока на тоа кој колку е образован во оваа држава, ни најмалку нема да помогнат да се расчистат корупциските афери, кои долго време ќе тапкаат во место. Којзнае и уште колку време ќе биде потребно да се открие мозокот на аферата "Бачило".

А Бучковски, човекот кој Тасева го повика да даде исказ кај истражниот судија, затоа што парите на овчарот Џемаили му се исплатени во време кога тој беше министер за одбрана, тврди дека тој не е ниту малиот, ниту големиот

мозок и оти не треба да биде дел од истрагата. Наместо тоа, Бучковски и упати непристоен предлог на Тасева - добро да го научи правото, зашто не ги познавала работите.

"Да, сум бил прв човек на Министерството за одбрана, и подготвен сум Вас да Ве едуцирам. Значи, Министерството за одбрана еден ден гледа дека од неговата сметка 'фалат' 760.000 евра, кои по присилен пат, врз основа на судско решение, се симнати од таа сметка", вели Бучковски, кој во изјавите на Тасева гледа умилкување до власта, сè тоа за висока позиција.

"Ако Слаѓана Тасева сака да биде идниот јавен обвинител, тоа е друга работа, но по дефиниција, бидејќи зборува како правник, ја повикувам да дојде на Правниот факултет и дополнително да ја едуцираме. Значи, Владо Бучковски нема ништо потпишано и тоа Слаѓана Тасева го знае", изјави Бучковски.

И повторно Тасева не сакаше да останете со куси ракави во дијалогот:

"Кој колку го познава правото не сакам да коментирам. Она што го кажувам и го кажав дополнително беше само од аспект на човек кој, ако ништо друго, докторирал и предава кривично право".

А каква е реалноста во државава? Кај нас практиката покажа дека законите се пишуваат за да не се почитуваат, а во нив, по правило, се оставаат дупки за секој кога ќе дојде на власт да си ги толкува на свој начин. Во законодавниот дом беа изгласани измените во Законот за спречување на корупцијата и Законот за судир на интереси, со кој Антикорупциската комисија доби зголемени овластувања, но таа сè уште има проблеми со јавното објавување на анкетните листови за имотната состојба на функционерите. Комисијата може да ги објави сите детали од анкетната листа на функционерите, освен она што е заштитено со закон. Но, како што ќе потенцира и Јован Трпеноски, член на Антикорупциската комисија, во таков случај се поставува прашање дали ако анкетниот лист е податок кој е од јавен карактер, треба и посебно да има изјава. Всушност, со овие измени Антикорупциската комисија има право да зема изјави од функционери за кои се сомнева дека се побогати отколку што прикажале во имотните листи. За непочитување на законот предвидени се многу построги казни од досегашните, иако досега ниту тие не се користеле.

"Не сме задоволни со казнената по-

"АКО СЛАЃАНА ТАСЕВА САКА ДА БИДЕ ИДНИОТ ЈАВЕН ОБВИНИТЕЛ, ТОА Е ДРУГА РАБОТА, НО ПО ДЕФИНИЦИЈА, БИДЕЈЌИ ЗБОРУВА КАКО ПРАВНИК, ЈА ПОВИКУВАМ ДА ДОЈДЕ НА ПРАВНИОТ ФАКУЛТЕТ И ДОПОЛНИТЕЛНО ДА ЈА ЕДУЦИРАМЕ", ВЛАДО БУЧКОВСКИ

литика. Инаку, ако се земе бројчано колку пријави се поднесени, тоа практично не значи и постигната цел. Нека бидат по број помалку, ама казнената политика да биде построга. Тогаш ќе се постигне целта", вели Јован Трпеноски, а не открива кои се тие осумнаесет функционери кои со чиновничка плата успеале да се збогатат.

Но, проблемот не е само во апсењата. Анкетите покажуваат дека дури четири петтини од граѓаните сметаат дека судството е корумпирано. На што нè потсетува и евроамбасадорот Ерван Фуере - борбата против корупцијата не е само апсење и спроведување на законите, туку и завршување на судските процеси. И претседателката на Републичкиот судски совет, која е на заминување од оваа функција, Ленче Софрониевска, ги посочи токму судиите кои се на дното во однос на довербата од граѓаните, а според неа, проблемот со корупцијата во судството е последица на корупцијата почната во извршната и во законодавната власт.

И покрај сè, ние сè уште не сме мрднале од мртва точка, Македонија сè уште е на дното по индексот на корупција. Според "Транспаренси интернешнл" државава се наоѓа на 105. место.

SKOVIN

Winery

www.skovin.com.mk